

Bewonersoverleg Velperweg e.o.

Datum : 3 juni 2018

Kenmerk : BOVeO-GA-1_3jun18

Aan: Fractievoorzitter GroenLinks Arnhem

c.c.: Raadsfracties VVD, PvdA en D66

Betreft: Wijk Velperweg e.o. biedt uitstekende kansen voor verduurzaming leefklimaat
Arnhem-Noord

Geachte mevrouw Bouwkamp,

Van harte gefeliciteerd met de totstandkoming van het nieuwe coalitieakkoord waarin u en uw collega's o.a. de ambitie hebben opgenomen om van Arnhem één van de duurzaamste gemeenten te maken in Nederland. Groen is het nieuwe goud! Steden met een fraaie landschappelijke ligging en natuurlijke omgeving zijn gezonder, leefbaarder, aantrekkelijker en daarmee toekomstbestendiger. Arnhem heeft dus een sterke troef in handen en dat ziet uw college haarscherp in. Als bewonersoverleg Velperweg e.o. ondersteunen wij deze visie en ambitie van harte.

Onze wijk waarin meerdere Arnhemse beken gelegen zijn biedt vele interessante uitdagingen en kansen op het gebied van duurzaamheid en leefbaarheid. In deze brief doen wij een aantal voorstellen, die u en het nieuwe college mogelijk goed kunnen helpen met de beleidsontwikkeling en uitvoering op het gebied van verduurzaming van de Arnhemse leefomgeving.

Wij zijn de beken van Arnhem

De wijk Velperweg e.o. bestaat uit de deelwijken De Paasberg-Wellenstein, Angerenstein, Velperweg-Noord, Plattenburg en Molenbeke. De wijk verbindt de hooggelegen stuwwal met het lagergelegen rivierenlandschap van Arnhem, in een bekenlandschap dat van oudsher deel uitmaakt van het prachtige Arnhemse Arcadië. Hoewel de vele beken niet overall meer goed zichtbaar zijn, vormen zij wel de verbindingsschakel tussen de deelwijken en zijn als zodanig kenmerkend voor dit deel van Arnhem. Door de natuurlijke waterhuishouding in onze wijk, de beken, zijn wij als deelwijken afhankelijk van elkaar. Water stroomt immers van hoog naar laag. Daarom werken we als verschillende deelwijken nauw samen op dit gebied. Onze onderlinge afhankelijkheid is goed zichtbaar in de lagergelegen deelwijken Molenbeke en Plattenburg, die regelmatig last hebben van natte voeten. Dit komt doordat het 18de-eeuwse Arcadië in de 19de en 20ste eeuw werd

volgebouwd en versteend raakte, waardoor Arnhem-Noordoost nu bij een flinke hoosbui verandert in een lawine van water. Dit effect wordt nog eens versterkt door de voortschrijdende klimaatverandering.

Ook meer oostelijk in onze wijk is deze onderlinge afhankelijkheid duidelijk zichtbaar, waar De Paasberg worstelt met een haperende beekafvoer. Midden- en benedenstrooms heeft dit weer negatieve effecten op de waterhuishouding van Angerenstein-Zuid, Insula Dei en Plattenburg.

Om een beter inzicht in de achterliggende processen te krijgen hebben wij een eerste probleemanalyse van de situatie in onze wijk gemaakt. Dit levert tevens een stevige basis op voor het vinden van klimaatbestendige oplossingen in het hele gebied (*zie Bijlage - Fig.1*).

Klimaatverandering is de grote uitdaging

Een van de grootste uitdagingen voor de stad Arnhem is hoe om te gaan met *klimaatverandering*, een ontwikkeling die een directe bedreiging vormt voor de kwaliteit van onze leefomgeving. Voor Velperweg e.o. zien wij hier echter een unieke kans voor herstel van het natuurlijke bekenlandschap en de vorming van een nieuw toegankelijk Arcadië. Hiermee maken we onze leefomgeving niet alleen mooier en 'beleefbaarder', maar ook robuuster en weerbaarder op het vlak van wateroverlast en hittestress. Daarnaast heeft het een positief effect op zowel de biodiversiteit als de leefbaarheid en gezondheid van onze wijk.

Fysieke leefklimaatproblemen zoals die zich in het Velperweg e.o. gebied voordoen vragen daarom naast een wijkgerichte aanpak ook om een *landschappelijke benadering van de situatie gebaseerd op stroomgebieden*. Ook hiervoor hebben we een eerste verkennende analyse gemaakt m.b.v. GIS (*zie Bijlage - Fig.3*). Op basis van deze analyse zien we, dat er in het algemeen uitstekende kansen zijn voor herstel van de natuurlijke waterhuishouding, bijv. door het weer bovengronds halen van de Klarenbeek / Molenbeek en door het ontwikkelen van de vele natuurlijke kwelzones tot Elzenbronbos langs de beken van De Paasberg en Angerenstein.

Andere uitdagingen in wijk Velperweg e.o.

Ook op veel andere terreinen liggen er de nodige uitdagingen, een korte opsomming:

- snel groeiende sociaaleconomische ongelijkheid tussen en binnen wijken;
- aanhoudende verkeersonveiligheid;
- toename dichtheid door herontwikkeling (ING-kantoor, ENKA-terrein)
- toenemende behoefte aan meer natuurlijk, ecologisch en multifunctioneel groen.

Hoewel deze uitdagingen sterk van deelwijk tot deelwijk variëren, zijn ze net als de wateroverlastproblemen vaak nauw met elkaar verbonden.

Burgerparticipatie in wijk Velperweg e.o.: een stap verder

In onze wijk Velperweg e.o. zijn we als burgers bijzonder actief. Mede door de activiteiten van het Team Leefomgeving Noordoost is er een sterke *participatieve basis van actieve bewoners* ontstaan in de wijk. Daardoor is er al veel nuttig werk verzet door een aantal enthousiaste bewonersgroepen. Het Bewonersoverleg Velperweg e.o. incl. werkgroepen is hier een goed voorbeeld van. Verder moeten hier de nieuwe buurtvereniging Velperweg-Noord en de Initiatiefgroep Beek op de Paasberg genoemd worden. Deze laatste is op dit moment bezig met het ontwikkelen van een integrale beekdalvisie i.s.m. met de omwonenden, scholen en sportverenigingen.

Ons verzoek

Gelet op bovenstaande uitdagingen en kansen m.b.t. verduurzaming van onze directe leefomgeving en de sterke ambitie van het nieuwe college m.b.t. wijkgerichte verduurzaming van de stad in het algemeen¹, stellen wij u voor onze wijk als pilotgebied te nemen voor de verdere beleidsontwikkeling en uitvoering op bovengenoemd terrein. Dit biedt tevens een uitgelezen kans om bij (her)ontwikkeling het fysieke landschap incl. stroomgebieden mede als uitgangspunt te kiezen. Op die manier kan de ruimte gecreëerd worden, die nodig is voor de ontmoeting tussen stad en natuur en de ontwikkeling van een nieuw Arcadië in de stad Arnhem.

Eén wethouder als aanspreekpunt

Tenslotte hebben we als Bewonersoverleg nog het verzoek om binnen het nieuwe college één wethouder als aanspreekpunt te hebben met wie afspraken gemaakt kunnen worden over de inhoudelijke en ondersteunende inbreng vanuit de gemeentelijke organisatie.

Uw reactie zien we met belangstelling tegemoet.

Heeft u nog vragen?

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Of wilt u meer weten? Wij komen het graag uitleggen. Daarvoor kunt u contact opnemen met één van ons.

Met vriendelijke groeten,

Namens het Bewonersoverleg Velperweg e.o.,
Rob Hennemann (hennemann@itc.nl),
Bert Roete (bertroete@hotmail.com),
Esther Dieker (edieker@gmail.com)

Bijlage

Fig 1: Samenhang van leefklimaatproblemen in stedelijke gebieden Arnhem

Fig 3 : Stroomgebieden/beekdalen van Arnhem-Noordoost

¹ Incl. de ontwikkeling van een integraal Groenblauw Raamwerk zoals aangegeven in het rapport Groenvisie 2017-2035.

BIJLAGE

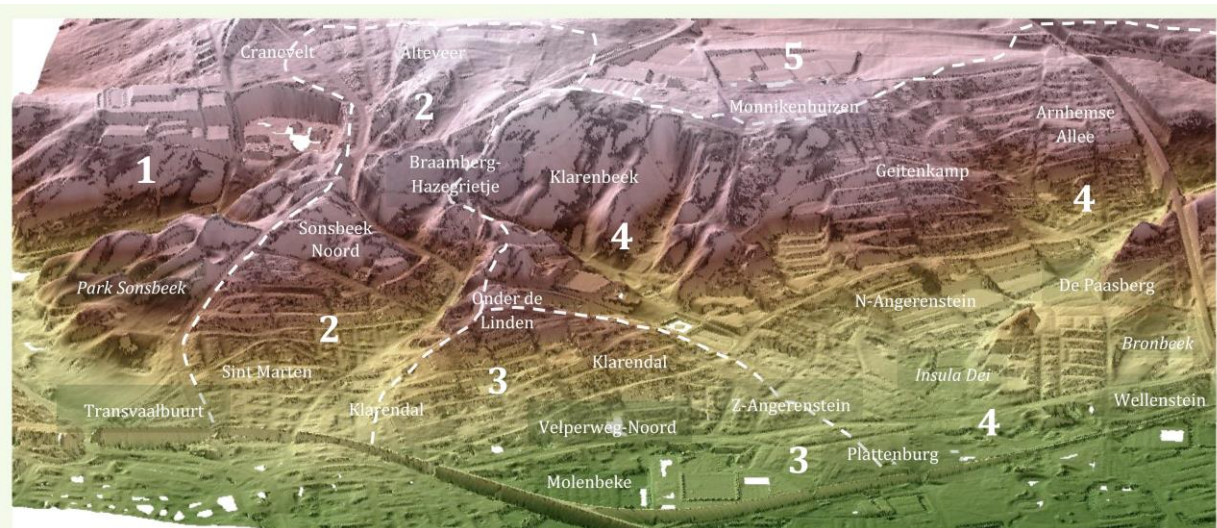
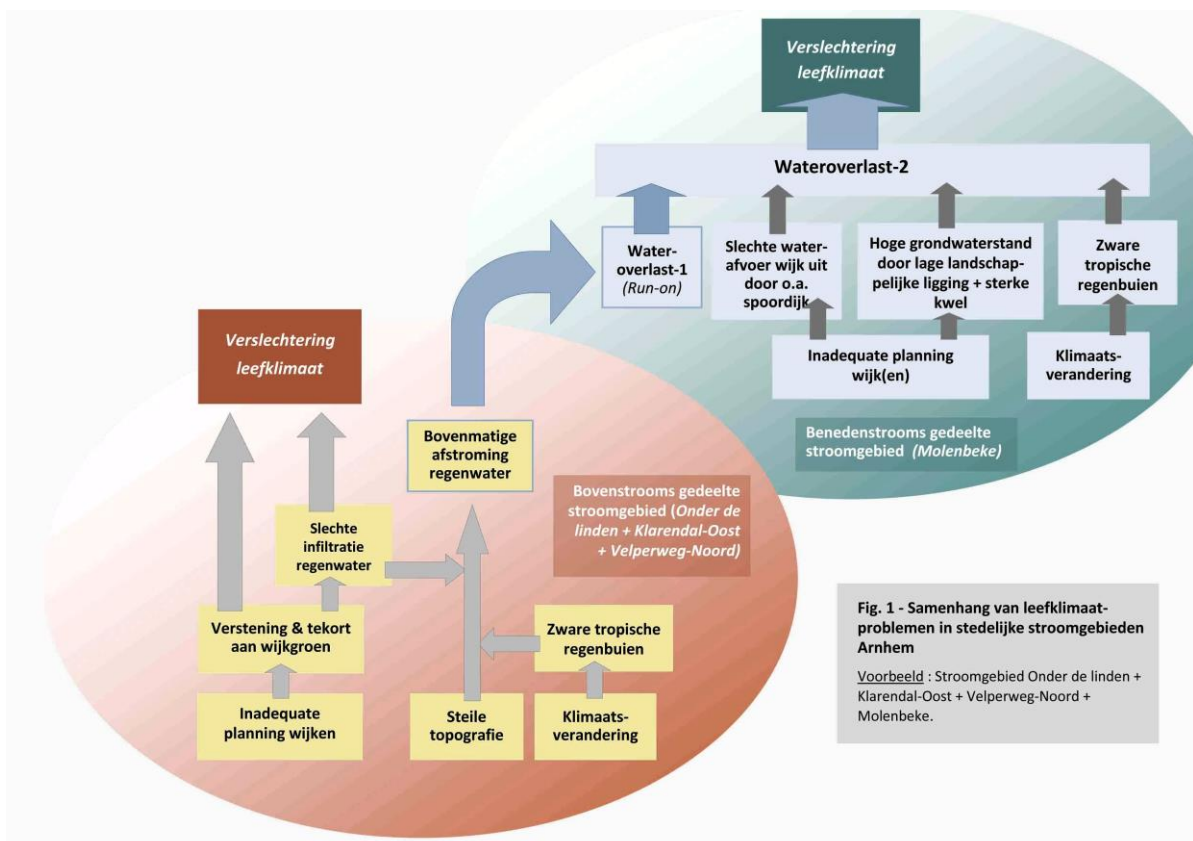

Fig. 3: Stroomgebieden/beeke dalen en woonwijken van Arnhem-Noordoost

- 1 = Stroomgebied Sint Jansbeek
- 2 = Stroomgebied 'Hommelseweg + Cattepoelseweg' (versteende beek dalen)
- 3 = Stroomgebied 'Klarendal + Onder De Linden + Velperweg-Noord + Molenbeke' (versteende beek dalen)
- 4 = Gemeenschappelijk stroomgebied Beek-op-de-Paasberg, Beek Angerenstein en Klarenbeek
- 5 = Stroomgebied Heelsumsebeek